

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя

22 березня 2017 року

Веде засідання Голова Комітету КНЯЗЕВИЧ Р.П.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Радий бачити на нашому зібранні вас. Хочу одразу розпочати нашу роботу дуже приємно, що сьогодні участь у роботі комітету беруть 18 членів комітету, що є дає відповідно до Закону про комітети можливість розпочати наше засідання. Почну з того, що ви знаєте постановою Верховної Ради внесено зміни щодо кількісного складу цілої низки комітетів і низка наших колег, які хтось нещодавно, хтось давніше відповідно склав присягу і набув повноважень народного депутата, отримали робочі місця у комітетах Верховної Ради і так само, я радий вітати на сьогоднішньому засіданні нового члена комітету Тетяну Леонідівну, яка сидить там в куточку, їй слово. Давайте привітаємо її, це відомий фахівець... *(Оплески)* Дуже сподіваюся, що вона додасть в роботу комітету нове натхнення, нову енергію з відомої такої юридичної династії, я думаю, що всі добре знають пана Леоніда Юзькова.

Тому дуже сподіваюся, що тепер фракція Радикальної партії буде більш активно представлена на засіданнях комітету. З іншого боку, безумовно, тепер присутність пані Тетяни в складі комітету повертає кворум на 17 людей. Але я сподіваюся, що оскільки вона, я так розумію, головне бажання активно брати участь в роботі комітету, то ця проблема, вона буде подолана і сьогоднішнє засідання комітету якраз добрий доказ того.

Хочу одразу зазначити, що в засіданні комітету бере участь 20 вже – так, зараз тільки прошу зареєструватися двом додатковим членам комітету – і можемо розпочати нашу роботу. То ж я оголошую засідання комітету відкритим.

Одразу хочу запропонувати, а давайте ми запропонуємо Тетяну Леонідівну на посаду секретаря засідання комітету, це буде символічно

замість Андрія Сергійовича, його просто немає зараз. Якщо це можна (він мав би бути, його немає) чи ви це поки що сьогодні ще не готові, як?

ЮЗЬКОВА Т.Л. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, домовились.

Якщо немає застережень, то... Немає Сидоровича. Влад, ти не заперечуєш? Всі тікають. Ігор Сергійович, ти будеш?

Я пропоную Алексєєва Ігоря Сергійовича на посаду секретаря сьогоднішнього засідання комітету. *(Шум у залі)*

Хто не заперечує проти такої пропозиції голови комітету, прошу визначатись шляхом голосування. *(Шум у залі)* А, вибачте... Вибачте, будь ласка, бачите я... Прошу голосувати шляхом натискання відповідних кнопок.

Дякую. За – 18. Проти – 0. Утримались – 1. Не голосували – 1. Всього – 20. Рішення прийняте. Дуже дякую.

На ваш розсуд попередньо розданий проект порядку денного, він у нас залишиться такий, як ми минулого разу і планували, за винятком першого питання, це проект Закону про Конституційний Суд України. І за дорученням Голови Верховної Ради ми сьогодні маємо розглянути це питання. В принципі, це і спричинило наше сьогоднішнє і зміну часу, і засідання комітету, оскільки за попередньою пропозицією Погоджувальної ради є домовленість про те, що це питання завтра може бути предметом розгляду сесійної зали у першій половині дня.

Зважаючи на те, що це серйозний фоліант, кожен з вас отримав його і ми зараз будемо над ним працювати. Я просто думаю, що давайте ми з вашого дозволу проголосуємо спочатку за основу, а потім будемо визначатися з приводу інших питань, які в нас раніше були і доцільності їх розгляду сьогодні, бо великий перелік існує, але мені здається, що за браком часу, оскільки через буквально 20 хвилин закінчиться перерва, напевно, крім

питання про Конституційний Суд, ми інші питання просто фізично не зможемо розглянути. Але тут питання дискусійне, я не наполягаю на тому, що запропоновано, тим не менше просив би підтримати голову комітету і раніше розданий проект порядку денного проголосувати за основу.

Хто за таку пропозицію, прошу визначатися шляхом голосування.

За – 16. Проти – 0. Утримались – 1. Не голосували – 3. Всього – 20.

Я дозволю собі розпочати внесення пропозиції, а далі кожен з членів комітету, хто вважатиме за доцільне, залучити і внести якісь застереження, зауваження, пропозиції до проголосованого за основу проекту порядку денного.

Оскільки ми перше питання обов'язково маємо розглянути, крім того, я бачив пана Бублика, який є суб'єктом права законодавчої ініціативи до законопроекту, а саме за реєстраційним номером, якщо я не помиляюся, 3773, то я би, напевно, вніс пропозицію в першому розділі питання, з яких комітет є головним, залишити тільки ці два питання на сьогоднішнє засідання комітету, а решта перенести на наступне засідання комітету, оскільки вони не є предметом розгляду цього сесійного тижня Верховної Ради. І залишити розділ там, де комітет не є головним і дає висновки тільки щодо конституційності того чи іншого законопроекту.

Чи є які-небудь інші пропозиції, застереження, зауваження до проголосованого за основу проекту порядку денного, прошу зголошуватися і брати слово. Немає.

Чи підтримується пропозиція внесена головою комітету? Так.

Є застереження? Немає.

Тоді, шановні колеги, з оголошеною мною пропозицією ще раз прошу підтримати голосуванням в цілому проект порядку денного з наступними питаннями: в блоці, де ми є головними, залишити тільки питання Закону "Про Конституційний суд України" і законопроект за реєстраційним номером 3773 про внесення змін до Закону України "Про місцеві вибори" щодо

врахування голосів виборців. А всі решта питання першого блоку перенести на наступне засідання комітету і розглянути блок, всі питання, де комітет не є головним і надає висновок тільки щодо відповідності зазначені законопроекти Конституцією України.

Хто за таку пропозицію голови комітету, прошу саме в такій редакції проголосувати в цілому проект порядку денного сьогоднішнього засідання комітету. Прошу визначитися шляхом голосування.

За – 18, проти – 0, утримались – 0, не голосував – 1. Всього 19.

Я просто заради протоколу хочу зазначити, що Андрій Ілленко, член комітету, відлучився на час прийняття рішення щодо цього питання.

Якщо немає застережень, я би, напевно, переніс, і першим розглянув питання 3773, щоб народного депутата не затримувати, а далі вже ми вже продовжимо роботу, оскільки вона в нас може бути тривалою і дискусійною навколо Закону "Про Конституційний Суд".

Немає застережень? Тоді я дозволю собі надати слово суб'єкту права законодавчої ініціативи, оскільки він присутній, пану Юрію Бублику щодо презентації проекту Закону за реєстраційним номером 3773 – про внесення змін до Закону України "Про місцеві вибори" щодо врахування голосів виборців, які не підтримали жодного кандидата.

Пане Юрію, до трьох хвилин. Якщо ваша ласка, якщо буде потрібно продовжити регламент, то ми залюбки підемо назустріч. Будь ласка, шляхом натискання кнопки ви можете розпочати.

БУБЛИК Ю.В. Доброго дня, шановний пане голову, шановні колеги народні депутати! Вашій увазі пропонується законопроект за номером 3773. Цей законопроект підготовлений мною за дорученням моїх виборців, виборців з міста Полтави, які були свідками такої патової ситуації на місцевих виборах 2015 року, коли... Мова йде про місто, в якому проживає понад 90 тисяч виборців, були свідками такої патової ситуації, коли у другий

тур виходять два кандидати, який не підтримує громада у своїй левовій частці. І тому полтавці йшли на вибори і у переважній більшості псували бюлетені.

Виходячи з цього, даний законопроект пропонує таку норму, що у другому турі передбачити рядочок "не підтримую жодного кандидата". І якщо рядочок "не підтримую жодного кандидата" набирає більшість, ніж один з кандидатів, які виходять до другого туру, тоді такі вибори вважаються такими, що не відбулися.

Крім того, даним законопроектом пропонується обмежити термін перебування на посаді голови органів місцевого самоврядування в містах, в яких більше 90 тисяч виборців, двома термінами, щоб на третій, ну, щоб керівники органів місцевого самоврядування, як-то в народі говорять, не бронзовіли.

Прошу підтримати мій законопроект і прошу підтримати позицію Головного науково-експертного управління прийняти його за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пан Юрію.

Хто з присутніх членів комітету має запитання до доповідача? Прошу, 1 хвилина на це питання і до 2 хвилин на відповідь.

Немає? Все зрозуміло.

Якщо все зрозуміло, я тоді піду по Регламенту, надаю слово голові підкомітету Черненку Олександр Миколайовичу. До 3 хвилин? Будь ласка, позиція підкомітету, який попередньо розглядав і досить детально, на скільки я знаю, дискутував довкола цього законопроекту.

ЧЕРНЕНКО О.М. Доброго дня, шановні колеги.

Ті пропозиції, які були озвучені автором, я коротко повторю перше. Обмежити на строк перебування каденції не більше двох міським, сільським,

селищним головам, а також заборонити балотуватися тим головам, чії тут повноваження були припинені достроково, а також без цієї граfi "не підтримую жодного кандидата" у разі повторного голосування на виборах міських голів.

Ну давайте, я розумію, що був такий прецедент в якомусь одному місці, але треба виходити з питань Конституції і загальноприйнятих стандартів демократичних виборів. Будь-яке обмеження на місцевих виборах балотуватися, якщо воно, крім того, яке передбачено Конституцією, є антиконституційним. Тому в цій частині законопроект про суперечить Конституції і не лише Конституції, а і деяким рішенням Європейського суду з прав людини, які кажуть про неприйнятність непропорційних обмежень виборчого права в даному випадку.

Друге – щодо граfi "не підтримую жодного кандидата" на другому турі, це так само анахронізм, є рекомендація Венеціанської комісії, які кажуть, що в більшості, в переважній більшості європейських країн такої граfi немає, можна голосувати за одного, за іншого кандидата, а ця граfi не підтримується, це спадщина з Радянського Союзу, коли був один кандидат і щоб створити якусь ілюзію демократії, була ще граfi "не підтримую". Тобто ми в Україні відмовились, якщо я не помиляюсь, ще в 12-му році, перед виборами 12-го року, чи навіть перед місцевими виборами 10-го року від цієї граfi. І, виходячи з цього, вибори проходять, депутатів і голів обирають. Тому, за підсумками обговорення, є пропозиція комітету відхилити даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Миколайович.

Хто має із членів комітету запитання до голови підкомітету, прошу, до однієї хвилини Регламент. Немає.

Оголошую обговорення цього питання. Хто хоче висловитися, регламент – до трьох хвилин. Будь ласка, прошу зголоситися.

Андрій Помазанов, Ігор Алексєєв. Хто ще? Ну, давайте поки так, а далі у порядку надходження. До трьох хвилин, якщо можна.

ПОМАЗАНОВ А.В. Дякую за слово.

Шановні колеги, ну, в принципі, пан Черненко доволі якісно окреслив нюанси цього законопроекту. І крім того, що даний законопроект вступає у протиріччя і з Конституцією, з Основним законом нашим, то і, в принципі, основні його положення, як то обмежити строк перебування міського голови на посаді, він трохи суперечить практичним аспектам, оскільки ми знаємо багато прикладів, коли і другий, і третій рік, і четвертий обирають міським головою одну і ту саму особа, і вона доволі ефективно виконує свої повноваження на цій посаді. І я переконаний, що не треба обмежувати саме такого роду, вводити такі обмеження.

І більше того, дійсно, ті анахронізми, які були раніше в нашому законі, щодо непідтримання жодного кандидату, ми не повинні знову повертати їх у наше законодавство. І це є, дійсно, рекомендація Венеційської комісії, щоб ми виключили це із законів. І ми, власне, це і зробили. Тому, я думаю, повертатися до цієї практики є недоцільним. І пропоную колегам із комітету підтримати висновок... проект висновку комітету щодо відхилення даного законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Віталійович.

Будь ласка, Ігор Сергійович, до трьох хвилин.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Дякую.

Шановні колеги, дуже коротко. Підтримую попередніх виступаючих з профільного комітету... комітету і підкомітету, з приводу от цього

законопроекту. Але у нас, хочу нагадати, на... засадничих положень існування місцевого самоврядування – це самостійність вирішення питань, що стосується місцевого значення. І відповідно, пропозиція щодо певних обмежень, вона є відверто неконституційною, і тому той проект висновку, який запропонований підкомітетом щодо відхилення цього законопроекту. Я вважаю, є абсолютно слухним, і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще хоче висловитись? Будь ласка, Василь Іванович Німченко, до трьох хвилин.

НІМЧЕНКО В.І. Друзья мои, я думаю, что авторы законопроектов немножко не приняли во внимание предписание статьи 7 Конституции, где идет о природных правах органов самоопределения и территориальных громад, где записано четко, что территориальная громада имеет право и ей гарантируется право на самоопределение. Я скажу, чтобы было понятно, слово "гарантируется", когда употребляется это, по сути, идет речь, о природных правах как можно их обрезать, сужать, расширять и прочие. А, если мы говорим о том, что зась, территориальная громада мы вам будем управлять и предлагать, то это не вписуется и не соотносится с статьей 7 Конституции Украины. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леонід Олександрович Ємець, будь ласка, до 3 хвилин.

ЄМЕЦЬ Л.О. Дякую. Шановні колеги, на жаль, от останній виступ абсолютно не зрозумів. Можливо, нам перекладача варто запросити на державну мову перекладати, бо все-таки ми ж офіційну зараз місію виконуємо і при виконанні є народними депутатами. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я думаю, що Василь Іванович, врахує, він прекрасно володіє українською мовою як колишній заступник голови Конституційного Суду України. Тому, я думаю, що обов'язково ..... в роботі наступним. Хтось щось говорить чи це мені здається?

Я тільки два слова скажу, я не буду зараз нікого ..... питання очевидне. З приводу "не підтримую жодного з кандидатів". Україна ще в 1995 році взяла на себе зобов'язання, вступаючи до Ради Європи, виучити цю графу з виборчого законодавства. Але ми тягнули довгих майже, там, 15 з чимось років до того часу поки не з'явилася вимога так званого списку Фюле, пам'ятаєте, коли йшла робота над підготовкою проекту Асоціації України з Європейським Союзом. Тоді однією з таких імперативних вимог саме Європейського Союзу було вилучення з виборчого законодавства цієї норми. І ми, я думаю, що остаточно вже від неї відмовились. Після того навіть Росія від неї відмовилась. Зараз ця норма залишилась тільки в білоруському законодавстві, але, сподіваюся, що в найближчій перспективі і в Білорусії будуть працювати над такими відповідними змінами до Регламенту.

Тому, як мене є, очевидним, у мене таке питання до автора. Якщо у мене, наприклад, не відхиляли, а вам говорили на доопрацювання ви б вилучили ті норми, які суперечать Конституції, можливо, якимсь нове віяння в цей закон внесли. Оскільки ви з'явилися для нас це велика рідкість, я думаю, що ми би могли піти на зустріч, члени комітету, якщо ви не заперечуєте, якщо ні, то ми тоді будемо визначатися щодо внесеного підкомітетом рішення. Будь ласка, пане Юрій.

БУБЛИК Ю.В. Шановні колеги, "не підтримую жодного кандидата" мова йде про другий тур виборів. Для першого туру виборів погоджуюсь

повністю, якщо тобі не подобаються ті кандидати, які зареєструвалися на участь у виборах до органів місцевого самоврядування, немає питань і пропоную свого кандидата або підтримую когось іншого і реєструй його.

Мова йде про другий тур виборів, коли в другий тур виводиться лише два кандидата. І на прикладі Полтави 2015 році я навів яскравий приклад, де більшість полтавців не підтримували жодного кандидата. У разі існування цієї норми вибори вважалися такими, що не відбулися і Полтаву очікували б нові вибори і, дай Боже, адекватна місцева влада. Це із досвіду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я цілком розділяю вашу турботу і розумію, але справ в тому, що ми не можемо застосовувати цю норму під час голосування, а що стосується другого туру, може я вам відкрию секрет і ви нікому не кажіть: в Україні немає другого туру виборів, є повторне голосування. Це теж голосування.

БУБЛИК Ю.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так само, як і на основному голосуванні, так і під час повторного голосування ця норма не може бути застосована. .... другий тур – це більш така розмовна лексика, в стінах правового комітету ми її не застосовуємо.

БУБЛИК Ю.В. І щодо обмеження двома термінами, двома каденціями перебування на посаді міського голови, то чому Президент нашої держави обмежений двома каденціями, а міський голова не може...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрій, я підтримую ваш...

БУБЛИК Ю.В. В Конституції там немає обмежень цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте зніціюйте відповідний проект закону про внесення змін до Конституції України в тій частині, я думаю, що ви знайдете достатню кількість депутатів, які вас підтримують, і ми тоді в стінах цього комітету продовжимо цю дискусію...

БУБЛИК Ю.В. Головне науково-експертне управління не обмежує термін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бо на жаль, це суперечить Конституції. А що стосується Президента, то таке обмеження існує – от і всі різниця. Тут не наша воля, повірте мені, це імператив, який ми як правовий комітет змушений враховувати. Ми чітко стоїмо на захисті конституційних норм, от нам ніхто не дорікне з приводу того, що ми застосовуємо політику в цих стінах. Ми ніколи цього не робимо. Ми зумисно залишаємо за дверима комітету. Тим не менше, прошу визначатися. Якщо ви не заперечуєте, ми можемо або відхили, а можемо на доопрацювання повернути, зважаючи на те, що ви присутній, і, напевно...

Якщо не сприймаєте нашу логіку, будемо визначатися з приводу рішення підкомітету.

БУБЛИК Ю.В. Прошу підтримати і внести до сесійної зали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Тоді ставлю на голосування проект висновку, підготовлений головою підкомітету від імені підкомітету.

Хто за такий проект висновку, прошу визначатися шляхом голосування щодо відхилення зазначеного проекту закону. За відхилення.

За – 14, проти – 2, утрималися – 2, не голосували – 2. .... два, рішення прийнято.

Дякую за участь.

Наступний проект закону – Закон "Про Конституційний Суд України" за реєстраційним номером 5336-1 – це останній законопроект в розділі, де ми є головним. І дозвольте, я як голова комітету і як особа, яка від імені комітету представляв цей законопроект в сесійній залі під час розгляду у першому читанні, доповім коротенько ситуацію, яка склалася навколо цього законопроекту і, відповідно, який алгоритм вирішення пропонується комітетом.

Після того, як законопроект був прийнятий у першому читанні, відповідно до Постанови Верховної Ради на наш комітет було покладено повноваження щодо підготовки його на друге читання, і за результатами відведеного Конституцією і Законом про Регламент строку на внесення поправок до другого читання, загалом було внесено 911 правок до цього законопроекту. Ну, розумієте, який обсяг правок, він майже схожий з тим обсягом, який був поданий до Закону "Про Вищу раду правосуддя", і зайняв досить, як на мене, тривалий лаг часу для того, щоб можна було так детально, предметно і фахово обговорити кожну справу і запропонувати сесійній залі.

Мною як головою комітету доручено було, відповідно, зібрати робочу групу. Робоча група така була скликана, вона працювала протягом майже трьох тижнів у складі голови комітету, першого заступника голови комітету, двох заступників голови комітету, кілька голів підкомітетів це і Ігор Алексєєв, Андрій Помазанов, Роман Романюк, пані Тетяна Юзькова долучалася, Сироїд Оксана Іванівна, Руслан Сидорович, Мельниченко Володимир Володимирович. Може когось пропустив. Друзі, якщо пропустив, вибачте, будь ласка, ми були відкриті до дискусії, щодня ми протягом, я кажу, майже 3 тижнів спілкувалися, участь в роботі нашого... нашої робочої групи брали і представники суддів Конституційного Суду, і від суб'єкта

права законодавчої ініціативи, я вам нагадаю, що цей законопроект готувався в Раді з питань судової реформи при Президента України, брав участь представник... Я, до речі, вітаю його сьогодні на нашому засіданні це Костянтин Красовський, керівник Департаменту з питань відповідно садової реформи. Немає зараз жодного представника Конституційного Суду, хоча представляв спочатку голова суду, а тепер вже виконуючий обов'язки, а потім один з суддів Конституційного Суду. Ви знаєте, що там змінилось фактично керівництво. Але, тим не менше, він висловив позицію від імені всього суду, яка, як на мене, досить вагомою була під час обговорення цього питання.

Я одразу скажу довкола тих питань, які були резонансними і викликали жваву дискусію під час обговорення в першому читанні. Це, насамперед, питання заробітної плати і питання, що стосується суб'єктів на право подавати конституційну скаргу, пам'ятаєте?

Що стосується питання... Я хочу зняти всі інсинуації, щоб потім не було. Що стосується питання заробітної плати, то ще під час розгляду і прийняття рішення в першому читанні один з авторів законопроекту Сергій Олегович Алексєєв з трибуни парламенту висловив позицію, яка потім мною як головою комітету в підсумковому слові від імені комітету була підтверджена про те, що ми погоджуємося і просимо проголосувати законопроект в першому читанні з урахуванням тієї позиції, що по тексту законопроекту слова "мінімальна заробітна плата" ми поміняли на слова "прожитковий мінімум", як ми зробили для всіх решта державних службовців України і до них – службовців органів місцевого самоврядування і інших, відповідно, службовців, зважаючи на прийняття відомого законопроекту під реєстраційним номером 5130, який приймався одразу ж під Законом про бюджет 2017 року. Таким чином це питання вже знято.

Друге, про що ми говорили, іще раз наполягає на тому, що саме з цією правкою вже було прийнято рішення в першому читанні про те, що ми

заробітну плату суддів Конституційного Суду значно зменшуємо і прирівнюємо їх у відповідних правах до суддів Верховного Суду. Всі ті права, які були для них, як на мене, штучно привнесені, і привілеї, і були в тій редакції, яка містилася в першому читанні, за одноголосною позицією всіх членів робочої групи вилучено, зокрема щодо компенсації за проїзд, щодо компенсації за житло і ціла низка інших речей, я просто зараз не хочу їх перераховувати. Все, що було, ми все вилучили, залишили тільки заробітні плати і, по-моєму, все, що стосується привілеї. Ми вважаємо, що це достатня заробітна плата для того, щоб кожен із суддів Конституційного Суду за власний кошт, який він отримає в якості відповідної заробітної плати чи точніше суддівської нагороди судді, зможе і винаймати житло, і їздити у відрядження, і подорожувати. Я думаю, що нічого страшного немає в цьому. Тим більше, що ця заробітна плата, як на мене, є досить пристойною і достатньою для того, щоб...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну мені важко сказати, це 75 прожиткових мінімумів, ну це десь залежить, залежить від судді і від стажу.

_____. А було скільки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. А було, вони пропонували мінімальну заробітну плату десь на рівні 350-400 тисяч гривень і вище гривень, зараз це буде десь до 100 тисяч плюс, мінус, там в залежності від кожного судді, тобто десь майже в 5 разів ми поки що плюс, мінус вирішили це питання.

Що стосується питання щодо суб'єктів права на конституційну скаргу, ви пам'ятаєте, дискусія була у сесійній залі довкола того, щоб розширити це право і на органи місцевого самоврядування. Ми тривалий час довкола цього

дискутували, але разом з тим конституційна норма ніде не зазначає такий суб'єкт, він колись раніше був, зараз його немає в Конституції, там, де мова виключно про особу і відповідно ми вважаємо, що на даному етапі у нас немає жодних конституційних підстав для того, щоб цей суб'єкт відновити всупереч вимогам Конституції в Законі "Про Конституційний Суд". В разі, якщо будуть внесені відповідні зміни в Конституцію України в частині так званої децентралізації, пам'ятаєте, ми ще в цьому процесі триваємо, то там один із пунктів саме передбачає відновлення таких прав вже для нових територіальних громад. Але це питання, так би мовити, іншої дискусії і дійдуть руки до того голосування, напевно, ми як профільний комітет будемо визначатися довкола застосування цієї норми і для об'єднаних територіальних громад. Це довкола тих питань, які були дискусійними.

З приводу тих питань, які визначені в таблиці. Я хочу відразу звернутися до членів комітету, в який спосіб ми будемо працювати над таблицею. Чи я як голова комітету оголошую позиції підкомітету по кожній правці, чи ви, ознайомившись з таблицею, хочете виокремити окремо якийсь, який у вас викликає дискусію, і щоб ви продискутували довкола них, чи є якісь інші бачення? Тому що у нас є достатньо часу, щоб ми пропрацювали над цією таблицею і її якісно підготували.

Мушу вам сказати, що цей законопроект є набагато менш дискусійним, ніж Закон "Про Вищу раду правосуддя". Якщо тоді той законопроект збурював настрої в сесійні залі, поза сесійною залою, громадськістю, то цей законопроект ще на стадії підготовки його і внесення в сесійну залу фактично, як на мене, зняв велику кількість протиріч. І тому всі решта речі, які є в ньому, вони, скажемо так, дискусійні, но може бути така модель, може бути така модель, ми не знаємо яка правильно буде застосована і як вона буде працювати.

Єдине, дуже важливе, до цих пір, поки немає закону, фактично Конституційний Суд не може належним чином виконувати ті конституційні

повноваження, якими Верховна Рада його наділила під час прийняття відповідних змін до Конституції, які набули чинності в кінці вересня 2016 року.

Зокрема залишається поки що на папері такий надважливий конституційний механізм, який є новелою для українського конституційного законодавства, як конституційна скарга. Ви знаєте, що ця модель, яка давно обговорювалась в суспільстві і дискусією України з її міжнародними партнерами, нарешті імплементовано в Конституцію, але немає механізму її реалізації на законодавчому рівні.

До чого це спричиняє? Ну, це спричиняє до того, що, по-перше, ідея, яка ставилася саме зменшити кількість скарг, які, скажімо, надходять до Європейського суду з прав людини, а ви знаєте, що Україна є одним з рекордсменів, і саме європейські партнери наполегливо протягом багатьох років рекомендували застосовувати саме такий механізм конституційної скарги для того, щоби, так би мовити, зменшити навантаження на Європейський суд з прав людини, який просто нездатний переварити таку кількість скарг до нього з України, на жаль, не працює, і Конституційний Суд просто мусить складувати такі скарги. Там на сьогоднішній день таких скарг надійшло вже 72, і з кожним днем, відтягуючи розгляд питання у другому читанні, очевидно, ми мусимо вважати, що цей... ця кількість буде збільшуватися. Думаю, що, напевно, ще не всі громадяни просто знають, що такий механізм з'явився, але з кожним днем їхня кількість все буде більшою, і тому допускаю, що це призведе до того, що просто буде заблокований цей механізм.

З іншого боку, наприклад, таке одне з повноважень Конституційного Суду, як тлумачення законів, зараз Конституцією відійшло до іншого суб'єкту – до Верховного Суду, нового Верховного Суду, який має запрацювати. Але, на жаль, переважна більшість громадян не знає про цей механізм, що вже він так серйозно помінявся на рівні Конституції, і

продовжує перевантажувати Конституційний Суд, відповідно, такого роду зверненнями щодо тлумачення законів, і він не здатний реагувати, бо немає законодавчого механізму, як йому вирішувати це питання.

І ціла низка інших речей. Фактично, Конституційний Суд не приймає жодного рішення зараз на цьому етапі до того часу, поки відповідно не буде прийнятий закон.

Так само і що стосується організаційної структури. Ви знаєте, тут багато чого міняється, вводяться нові інституції, такі як сенат, колегія. Після прийняття закону ми, фактично, матимемо можливість перебудувати ..... Конституційний Суд, сподіваюсь, що не тільки з точки зору структури, а й з точки зору якісного, місткого наповнення. Це дасть можливість відкрити законодавчі ворота для того, щоби призначити на посаду нових суддів Конституційного Суду. Ми зараз не здатні цього зробити, хоча, наприклад, у Верховній Раді є дві вакансії. Одна вакансія зараз з'явилася в з'їзді суддів і невдовзі з'явиться дві вакансії у Президента України, але жоден з суб'єктів формування Конституційного Суду не здатний заповнити свою вакансію, бо, згідно змін до Конституції, такого роду вакансія може бути змінена тільки в результаті проведення відповідних конкурсних процедур, які передбачені виключно в Законі "Про Конституційний Суд".

Я довго не буду розповідати, я просто коли звертаюся до членів комітету в який спосіб ми рухаємося і я тоді почну роботу над таблицею.

Прошу, хто хоче... Автор Сергій Олегович Алексєєв, будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Як зазначив голова комітету, майже три тижні працювала робоча група, яка ретельно опрацьовувала всі правки. Якщо ми зараз опять підемо по всім правкам, з урахуванням того, що відбувається зараз пленарне засідання, ми швидко втратимо кворум і до ночі 100 відсотків не розійдемося.

Всі були запрошені до комітету голови, всі бажаючі могли туди попасти, провести дискусію, прийняти участь, відстоювати свою позицію. Тому я вважаю, що краще рухатись першим варіантом, коли ви озвучите всі основні моменти і потім переходити до голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я почув, дуже дякую. Я просто не можу... не можемо обмежити, тому що низка членів комітету мала свої правки і вона, напевно, хоче, щоб ми обговорили ці правки і я навпаки готовий відкрити до дискусії. Більше того, є низка правок, які, напевно, можна загалом оговорити, але це воля комітету.

В кого які ще... Ігор Алексеєв, будь ласка.

АЛЕКСЕЄВ І.С. .... .., підтримую вашу пропозицію поставити ту редакцію, яка запропонована комітетом на голосування, нехай комітет визначається. Враховуючи плідну підготовку цього законопроекту на протязі трьох тижнів робочою групою, вважаю, що законопроект підготовлено якісно і враховано всі пропозиції, які були слухними, до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є низка речей, які можна продискутувати.

Наприклад, Наталія Василівна Новак подавала ..... поправок, я думаю, що вона хоче, напевно, на них зупинитися, тому що не всі з них враховані. Вони дискусійні, до речі, ціла низка з них, можна їх було так приймати, може ні, ми можемо тут продовжити дискусію по питанню моделі, але ми не можемо обмежувати, я думаю, що...

Будь ласка, Леонід Олександрович Ємець.

ЄМЕЦЬ Л.О. Дякую.

Шановні колеги, я думаю, що буде абсолютно ефективно і коректно, якщо кожен з присутніх, хто має зауваження до тексту законопроекту або до концепції ці зауваження висловить для обговорення. Власне, якщо ми підемо по всім... по всьому тексту, ну, я так думаю, що більша частина це та, що не викликатиме зауважень. Але часу воно з'їсть, ну, просто якісь розміри. Ну, хай комітет визначається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я прошу тих, хто брав участь в роботі робочої групи підтвердити наші слова з Леонідом Олександровичем, Сергієм Олеговичем, що це була об'єктивна робота, яка, скажімо, була досить, як на мене, конструктивною і ми завжди виходили на консенсусне прийняття рішення, у нас не було такого, що щось залишилось за дужками і контраверсійне з точки зору сприйняття членів комітету. Якщо я кажу неправду, от Андрій Віталійович, напевно, може підтвердити, хто там ще хоче? Руслан Михайлович відмовчується, але він теж активно брав участь. Хто хоче висловитись? Будь ласка. Будь ласка, Руслан Михайлович, далі – Василь Іванович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Насправді, колеги, ми дійсно в рамках комітету довго і наполегливо працювали, дійсно є багато дискусійних речей і багато дискусійних запитань. Але, як на мене, ми в процесі підготовки вийшли на ту здорову компромісу, яка не розбалансовує закон. При врахуванні поправок я можу сміло стверджувати, що виходили не з політичної приналежності авторів відповідних поправок, а, виходячи з їхньої конструктивності. Тому там є багато різних авторів, які враховані в тексті. Ми працювали так само в плані тому, щоб закон був логічний і не руйнувалася його внутрішня структура. І, напевно, що тут є десь подібна ситуація, на мою суб'єктивну думку, як було з Законом про Вищу раду правосуддя. Якщо зараз спробувати йти і робити серйозну ревізію тих речей, які були опрацьовані, я, відверто

кажучи, побоююся, що нам потім треба буде знову вертатися до тієї роботи, яку ми проводили в плані підготовки. І в кінцевому результаті це тільки від...нує момент прийняття даного законопроекту.

Ще раз повторюся, це моя суб'єктивна думка. Межі досконалості, звичайно, що немає. Але, я думаю, що от такий сценарій, який в нас був по Вищій раді правосуддя був би доцільним і правильним і по даному законопроекту. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка... Дякую. Василь Іванович Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. Уважаемые коллеги, единственное, что... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нічого не чути, Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. ... у финальной инстанции те поправки, которые вносятся...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, якщо можна, українською.

НІМЧЕНКО В.І. ... и другими.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви ж можете...

НІМЧЕНКО В.І. Мы о чем говорим...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас чудова українська мова. Я милуюсь завжди як ви нею говорите.

НІМЧЕНКО В.І. Нет, я относительно того, кто здесь пытается, пусть почитает решение Конституционного Суда и статью 10. И тем более, если кто кандидует в члены Верховного Суда должен знать, что для стадии судебного разбирательства и обсуждения принимался специальный закон, дающий право гражданам доступ до правосудия, и в том числе говорить понятным для него родным языком.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте...

НІМЧЕНКО В.І. Поэтому, когда почитаете...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас дуже прошу, що можна, ми домовились. Ну, будемо дуже вдячні...

НІМЧЕНКО В.І. Зачем вот эти все...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас дуже прошу.

НІМЧЕНКО В.І. Мы о чем говорим? Это мое природное право.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По суті. Якщо можна, по суті.

НІМЧЕНКО В.І. Ну, ладно. Що я можу просити вас? Давайте ми обговоримо, допустимо, де я бачу проблему, щоб всі розуміли...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, будь ласка, вносьте...

НІМЧЕНКО В.І. ... що орган конституційної юрисдикції, по суті, виведен з органу правосуддя. З органу правосуддя. Підводять под

французскую практику комитет, конституционный комитет. Это неправильно, это не вписывается в практику законодательного регулирования конституционных судов. Мы являемся 33-и в Европе, где-то у нас был аналог, когда мы писали у нас был аналог немецкого законодательства. Это я вам говорю как автор сегодняшнего... редакции сегодняшнего Закона "О Конституционном Суде".

И я вижу, что здесь 70 процентов заложены, используют ту базу. И очень правильный закон, нужный – вопросов нет, он совершенствуется, потому появилась конституционная скарга. Но как мы наложили: забрал толкование у Конституционного Суда, предоставив право рассматривать конституционные скраги, убрав полномочия органов правосудия – вот и все. Вот и почему и предлагалось внести, поверьте, за этим стоит не просто, а последствия для того, что не только авторитет, а правова природа деятельности Конституционного Суда видоизменяется. Есть теории права те, которые отстаивают, что это вообще-то никакое не судебной учреждение. Вот почему и предлагается 62-я. Изменения на этот счет понятия, что такое Конституционный Суд и с чем его едят.

И второе, что я предлагаю обсудить. Есть статья 62, нынешняя статья действующая это 34. О чем идет речь, уважаемые коллеги и присутствующие? Это не просто какая-то прихоть написать, поверьте, у меня стаж работы в конституционной юрисдикции и я знаю, почему я вносил это предложение. Под личиной ненадлежащего правового обоснования конституционного обращения людям отказывали на конституционную защиту своих прав. Просто сидит один судья, отказал и все. И самое страшное, что это делали по политическим мотивам. Поверьте, я прошел уже как субъект конституционных подань, автор, и прошел как судья Конституционного Суда и знаю, что это. Вот почему указывалось там, что не может быть всего-навсего, что не может быть отказ в принятии конституционной скарги лишь по мотивам, потому что гражданин написал,

как он видел, что этот закон есть неконституционный, потому что он предусматривает за мешок соломы 8 лет лишения свободы или как судья предлагает за декларацию, нарушение, так сказать, сокрытие декларации до 10 лет лишения свободы. Это как раз и рассматривают суды конституционные через конституционную жалобу. Вот почему и предлагается, что не может один судья решать, это должно быть не усмотрения личностные, это должно быть коллегиальные обсуждения как органа конституционного правосудия. Вот, почему и продолжаются вот такие изменения, вернее, дополнения и новых редакций, которые не были восприняты, по своей видимости, не внедряясь по-дайверски в глубину этих отношений, что за ними стоит. Если мы стоим на стези защиты интересов граждан, друзья мои, поверьте, это не блеф, это жизнь, это результаты жизненных исследований и наблюдений. Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дуже дякую, Василь Іванович. Я би не хотів, щоб ви розпочинали концептуальну дискусію, тому що її треба було обговорювати тоді, коли внесення було змін до Конституції і звідти, так би мовити, джерело тієї дискусії, яку розпочали.

Більш того, коли прийнявся закон в першому читанні була підтримана саме така конституційна дискусія і конституційна модель. І ми не можемо зараз, так би мовити, по-іншому намагатися працювати ніж в тому конституційному полі, яке вже почало діяти.

Я зараз не дискутую з приводу того чи є... чи може бути Конституційний Суд частиною ..... судової влади, чи він має бути незалежним конституційним органом, це питання зовсім іншої дискусії, я хотів би залишити її за дужками. Але, що стосується скарги конституційної. Ну, це, скажімо, там є квазісудові судові повноваження, ми не можемо сказати, що це зовсім за межами судової влади. Тут якраз... Більш того, ну, перше, передаємо можливість запровадження інституту, який в порядку

забезпечення фактично позову буде діяти. Це теж певна модель, яка має бути відпрацьована від імені Конституційного Суду. Ви знаєте, такий виконавчий лист фактично передбачений.

Тому, Василь Іванович, побачимо як життя покаже, наскільки це буде працювати, як Конституційний Суд справиться з цим. Тому що, мені здається, що вже та кількість скарг, яка, ну, може спричинити до певного колапсу в роботі і іншої моделі організаційної ніж, яка запроваджена у вигляді сенату і колегії, не можна зараз запроваджувати, бо все решта, якщо це буде працювати як єдиний колегіальний орган у пленарному режимі, як ви кажете, і так далі, ну це шлях в нікуди, і ми ніколи не вийдемо з цієї ситуації. І ми своїми руками заблокуємо фактично роботу Конституційного Суду, а таке завдання перед нами не може ставитись, ми навпаки повинні забезпечити модель, яка полегшить їм життя і ті завдання, які перед ними ставлять. Але питання дискусійне, я би пропонував до нього повернутися тільки тоді, коли б побачив, яка модель себе проявить. Якщо вона виявиться абсолютно не придатною до життя, я не виключаю, що навіть на конституційному рівні нам доведеться певні правки вносити, ну, не раніше чим через рік після їх прийняття, ми можемо до них повернутися, але я цього не виключаю. Разом з тим мусимо сказати, що коли приймалися пенсійні зміни, і ви голосували за них, і ми всі разом голосували, тому напевно ми на тому етапі погоджувалися з такою конституційною моделлю, за що вам окрема дяка. Я взагалі вважаю, як би не "Опозиційний блок", конституційні зміни не мали б перспективу на їх прийняття. Саме завдяки вашим голосам вони стали частиною Конституції.

Хто хоче ще висловитись? Леонід Олександрович, ви знов про ..... чи по суті? По суті. Будь ласка, Леонід Олександрович.

СМЕЦЬ Л.О. Я по суті розгляду скарги. Я впевнений, що шановний Василь Іванович сказав багато розумних, правильних, справедливих речей,

але вибачте, я російської мови не знаю, я нічого абсолютно не зрозумів з того. Тому я пропоную, і думаю, що інші колеги теж російську мову тут не дуже добре знають, рухатись далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я тільки єдине скажу, Василь Іванович, ви були колись представником уряду у Конституційному Суді, пам'ятаєте, була така посада, потім під час реформи 10-го року, назвемо її так, цей інститут був ліквідований. А зараз ми пропонуємо відновити цей інститут, тому що, у тому числі ваша діяльність була надзвичайно ефективною. І зараз у нас таке трапляється, що щоразу під час засідання Конституційного Суду треба додатково підтверджувати повноваження представників Кабміну, які щоразу міняються. Тому я думаю, оскільки цей інститут працює і стінах парламенту, і при Президенті, було б логічно і доцільно повернути його до Кабінету Міністрів.

Далі Наталія Василівна. Андрій Віталійович і далі – Наталія Василівна Новак.

ПОМАЗАНОВ А.В. Шановні колеги, як тут вже неодноразово зазначалося, ми, дійсно, працювали на базі робочої групи, на базі комітету більше ніж 3 тижні і, дійсно, цей законопроект, незважаючи на багато суперечностей, він вийшов, як на мене, найбільш збалансованим. Я особисто був автором багатьох правок, які, на жаль, не були враховані з тих чи інших об'єктивних підстав. Але я хочу зазначити, що ми, дійсно, мали дебати, мали дискусію абсолютно на професійному рівні, і підтверджую всі слова моїх колег, і що враховуються правки, незважаючи на політичну приналежність, були враховані правки і опозиції, і позафракційних депутатів.

І, власне, тому я думаю, що дійсно треба погодитись з тим, що комітету вдалося більш-менш зробити збалансований цей законопроект. І дійсно, якщо є у наших колег ще якісь концептуальні застереження, ми можемо їх

вислухати і поставити їх на голосування. Але я пропоную, дійсно, по практиці, ту, яку ми мали з приводу голосування за Закон "Про Вищу раду правосуддя", ухвалити, проголосувати комітетом за ту редакцію, яку було підготовлено на робочій групі, і, власне, рухатися далі, відправити цей закон, законопроект до голосування у сесійну залу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Віталійович.

Наталія Василівна Новак. Хто ще хоче висловитися? Сергій Владиславович Соболев наступний.

НОВАК Н.В. Важливий закон, один із основоположних, дуже прикро мені, там є плюси і мінуси, дуже прикро, що все ж таки у нас кожен орган хоче порулити, і ми залишили три конкурсні комісії, хоча будемо обирати представників в один орган – в Конституційний Суд.

І друге, на чому я хочу наголосити, тому що я проти монополії комітету на прийняття цього закону, оскільки тут дуже багато правок. А в минулий раз ви провели процедуру ad hoc абсолютно незаконно. Я вважаю, що в залі треба дотримуватись Регламенту і проходити у другому читанні по повній процедурі, бо це є забезпечення прав депутатів і тих, хто працював з іншими представниками громадянського суспільства щодо врахування або неврахування їх правок. Тому я прошу, Руслан Петрович, не робити такого, як ви зробили із Законом "Про Вищу раду правосуддя".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

По-перше, не я робив, а робив Голова Верховної Ради, тому що це приймалося в 5 годині ранку перед прийняттям бюджету. Це, повірте, не було моє бажання, але тим не менше.

Що стосується, Наталія Василівна, з приводку трьох комісій, я вам скажу, що Рада при Президенті з питань судової реформи спочатку

передбачала одну комісію. Але після того, як цей закон був предметом розгляду Венеціанської комісії в Раді Європи, саме європейські колеги наполягли на тому, що з'їзд суддів не може бути складовою такої комісії, судді є автономною одиницею, які не можна нав'язувати будь-які зовні пропозиції щодо складу кандидатур, які потім мають прийматися, голосуватися на з'їзді суддів, як судді Конституційного Суду. Тому була дилема чи залишати тоді дві комісії: одна – для з'їзду суддів, друга – для Президента чи для парламенту – чи все ж таки перейти до тієї моделі, яка вічно працюватиме, наприклад, по формуванню ВРП, коли три складаві формування цього конституційного органу мають свою. Бо окремо для Президента і парламенту, мені здається, це недоцільно, якби була одна на трьох, якби була одна на трьох я би з вами погодився. Але, слухайте, це питання дискусійне, в будь-якому випадку, я вам скажу ми з вами вже не перше скликання, політичні органи, які б відповідно пропозиції ..... все рівно будуть проводити внутрішню дискусію. Як на мене, то в стінах парламенту у нас завжди йде досить жваво і довго у часі, але ми сподіваємося, вийдемо на компромісне рішення, бо все рівно для того, щоб прийняти таке рішення потрібно консенсус політичних фракцій у парламенті.

Що стосується того, як будуть розглядатись в сесійній залі. Я – прихильник того, щоб розглядалося по повній процедурі, і думаю, що саме така модель буде застосована. Але це питання не до мене, а до голови парламенту і до сесійної зали. Я готовий як голова комітету на трибуні відстоювати позицію по кожній правці, тому що, повірте, тут немає чого соромитися, а навпаки, мені здається...

_____. *(Не чути)*

СМЕЦЬ Л.О. Можна в мікрофон, не чути.

_____ . (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вона каже, чому я не сказав, що ця процедура не передбачена ad hoc. Мені дали слово висловитися, я висловився, а далі на голосування була поставлена процедура ad hoc було прийняте рішення, і сесійна зала визначила так, як визначила. Тим не менше, друзі, які ще є пропозиції будемо тоді рухатись.

Сергій Владиславович Соболев, далі будемо визначатися.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, практика проходження законопроектів не по повній процедурі в рамках комітетів, коли не обговорюються поправки чи принаймні ті, хто наполягають на своїх поправках далі дає непрогнозований ефект у залі, коли підтвердження таких поправок не знаходить необхідної кількості у 226 голосів.

І таким чином фактично докорінно змінюється структура закону через те, що цілий ряд правок не підтверджується. І фактично змінюється юридична процедура і сама практика ухвалення законодавчих актів у другому читанні.

Моя пропозиція: все-таки оскільки цей законопроект носить дуже суттєве значення, він не відповідає процедурі ad hoc, оскільки нараховує на багато більше статей, що робить неможливим таку процедуру. І для того, щоб зняти потім протиріччя у залі, коли кожна поправка, яка не влаштовує тих чи інших депутатів, буде ставитись на підтвердження, і часу піде ще більше, я вважаю, що таку дискусію на багато краще провести у комітеті.

Як приклад, я привожу, наприклад, ту ж саму 90 правку, співзвучні з ними 91-у, 2-у, 3-ю і так далі правки, які стосуються вимог до суддів Конституційного Суду, де дивним чином, наприклад, не існує вимога, яка

стосується кримінальної відповідальності, попереднього переслідування таких осіб. У нас немає обмеження, тобто особа, яка, наприклад, згідно з рішенням суду, яке вступило у законну силу, обвинувачувалася у вбивстві, в корупційних діяннях згідно з цією нормою може подаватися і претендувати на посаду судді Конституційного Суду. Що ще є страшніше? У нас є закон, який ніким не скасований, закон, який стосується безпосередньо відповідальності осіб, які вчиняли дії згідно із Законом про очищення влади. Так, наприклад, згідно з вимогами тут немає ніяких обмежень, тобто особи, які прямо підпадають під Закон про очищення влади згідно з формулюванням, яке ухвалене підкомітетом, можуть далі претендувати на посаду судді Конституційного Суду.

Тому мені здається, що краще провести це обговорення в рамках комітету, вилучити такі найбільш разючі норми, які так чи інакше будуть підтверджуватися у сесійній залі, і я переконаний, ніколи не знайдуть необхідних 226 голосів, і ми отримаємо чергове друге, третє, четверте, п'яте читання і фактично зірвемо, як хтось сподівається, дуже швидко ухвалення такого важливого законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Владиславович.

І, насамперед, дозвольте мені по пунктам пройти. З приводу реєстраційної перевірки. Вона є складовою спеціальної перевірки відповідно до Закону про запобігання корупції і про очищення влади. Тому в рамках цього процесу спецперевірки обов'язково перевіряється люстраційно. Додатково ще виписувати якусь реєстраційну перевірку і дублювати з тим, що вже є в законі. Ми дискутували довкола цього, але не було сенсу, навіть автори Закону про очищення влади не наполягали на цих правках. Це перше.

З приводу вимог до судді Конституційного Суду. Є вимоги до судді Конституційного Суду передбачені Конституцією України. Законом не можуть розширюватись ці вимоги, це прямо заборонено. Тому ми, звичайно,

не можемо зараз пробувати якимось чином корегувати Конституцію. Але я знаю, що, якщо такого роду кандидати з'являться, то ні ваша політична сила, ні будь-яка інша жодних суб'єктів, безумовно, не буде підтримувати такого роду з такою, умовно кажучи, біографією кандидата. Але правовий комітет не може дозволяти розширювати межі конституційного регулювання, це очевидно.

І, що стосується того, з приводу дискусій, які підтримані поправки і так далі. Я вам скажу, що у фракції "Батьківщина" найбільша кількість, по-моєму, поправок підтримана: Крулька, Власенка і Одарченко. Ми можемо... от є члени комітету, які були присутні і вони можуть сказати, безвідносно від того, наприклад, Крулька правки, які абсолютно є логічні, грамотні, професійні, ми приймали майже всі – я не знаю, чи він їх готував, чи хтось йому, там, спільно з кимось, очевидно, з фракцією радився. Але, я думаю, я переконував колег безвідносно політичної окраски підтримувати відповідну пропозицію.

Але, тим не менше, я ще раз кажу: я проти того, щоб дорікали мені, що я хочу протягнути там свій... Навпаки, я готовий до дискусій. І тому звертаюсь до членів комітету, в якій спосіб ми готові дискутувати.

Хто ще наполягає на обговоренні якихось правок?

Що стосується того, що ви кажете, щоб не ставити ..... на підтвердження. Ніхто не каже, що модель та, яка підготовлена до читання краща ніж та модель, яка проголосована в першому читанні. Ніхто цього не знає. Тоді, якщо вона не пройде, то залишиться редакція в першому читанні. Тут проблем немає. І життя покаже чи нам так здається, що нашими правками ми дещо виправили ситуацію. А це суб'єктивне враження тих, хто брав участь в роботі всієї робочої групи. Ті, які є авторами, в нас же ж така спірна ситуація, в нас 8 авторів, із них 7 брали участь в робочій групі і вони поміняли свою позицію. Ну, це їхнє право. Вони вважають, що навіть вони не були досконалі в якихось речей або навпаки вважали їх з іншого боку, а

запропонована модель дещо є більш влучною на цьому етапі. Напевно, так, я так розумію.

Тому, Сергій Владиславович, ну, нема проблем. Якщо будуть ставитись на підтвердження і не будуть підтверджуватись, ну, це ..... значить, буде голосуватися та процедура, яка передбачена першим читанням. Я не бачу тут проблем. А далі життя покаже. Може, якраз вона і найбільш краща і найбільш вдала, може, це нам так здається, що ми покращуємо, а навпаки погіршуємо. Може, ми ще повернемося до цієї дискусії. Якщо не буде підтримано в сесійній залі, ну, або буде відхилений законопроект, або буде повторне друге читання. Я не бачу проблем.

Тим не менше, які остаточні пропозиції, що ми робимо? Бо вже мені підказують, що йде засідання.

Якщо немає інших пропозицій, я ставлю на голосування пропозицію від імені робочої групи, створеної в комітеті, щодо рекомендації сесійній залі розглянути відповідний проект закону, оформлений у вигляді порівняльної таблиці до другого читання, який є на вашому розгляді, і відповідно в сесійній залі визначатися довкола тих правок, які є в цій таблиці.

Що стосується процедури розгляду в сесійній залі, комітет не буде наполягати на процедурі ad hoc, а сесійна зала хай сама вирішує. Дякую.

Хто за таку пропозицію, внесену колегами і підтриману головою комітету, прошу визначатися шляхом голосування.

За – 14. Проти – 2. Утримались – 1. Не голосував – 1. Всього – 18.
Рішення прийнято.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, будемо вважати, що не голосували.

Що стосується другого розділу, всі питання, які передбачені, всі висновки такі, що ці законопроекти відповідають Конституції України. Немає жодного, який не відповідає. Тому нема застережень, щоб ми його...

Леонід Олександрович Ємець, будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О. Ну, є застереження. Ви знаєте, воно стабільно для кожного такого голосування. Я вважаю, що треба голосувати за кожний законопроект окремо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леонід Олександрович, якщо ви на якихось наполягаєте, давайте дискутувати. Ну, якщо очевидні висновки є на руках, чи є потреба їх обговорювати? Просто нема потреби, комітет попередньо обговорив, підкомітет опрацює. Я прошу визначитись. Висновки є на руках. Хто за такі висновки підкомітетів і членів комітету, які завізовані всіма членами комітету, прошу проголосувати і оформити їх відповідно окремими висновками. Хто за таке рішення комітету, прошу визначатися шляхом голосування.

За – 13, проти – 0, утрималось – 5, не голосувало – 0. Всього 18. Рішення прийнято. Якщо немає в "різному" якихось бажань висловити, будь ласка, Ігор Алексєєв хотів зробити важливий анонс. Прошу, одну хвилинку.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Шановні колеги, буквально кілька слів. Я хотів просто проанонсувати: 19 квітня підкомітет у формі круглого столу проводить виїзне засідання у місті Хмельницькому щодо надання безоплатної правової допомоги і участі у цьому органів місцевого самоврядування. Прошу дати... щоб комітет долучився до організації роботи, а всіх бажуючих запрошуюю на цей захід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, давно йшла дискусія довкола виїзного засідання. Є така нагода після Пасхи поїхати, Ігор Сергійович запропонував місто Хмельницький, після того там попрацювати кілька днів, залишитись, хто хоче, на вихідні дні. По Хмельниччині можна організувати екскурсійну програму і так далі. Тому прошу зголошуватися до керівництва секретаріату комітету, ми будемо формувати відповідно порядок денний і кількість учасників.

Дуже дякую. Засідання закрите.